

Hørings svar NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Tøyengt. 26 - 0190 OSLO
Tlf. 22 68 22 06 - Fax 22 68 78 31
Org. nr. NO 971 436 905

E-post: post@fal.no
Internett: <http://www.fal.no>

Folkeakademienes Landsforbund vil rose både Kulturutredningen 2014 og Enger-utvalgets arbeid. Vi er glad for at utredningen vektlegger at framtidens kulturpolitikk må være et kulturloft for demokrati og deltakelse og at dette må skje gjennom styrking av lokalt kulturarbeid og lokale kulturorganisasjoner og kulturinstitusjoner. Det er almen enighet om at kulturorganisasjonene innehar viktige funksjoner når det gjelder demokrati, som påvirkningskanaler, som læringsarenaer og som arenaer for sosial inkludering.

Målet om at flere skal få delta og at stor bredde i kunst og kultur blir tilgjengelig for alle, er også Folkeakademiets mål. Det å motta kunst- og kulturopplevelser og ikke minst selv å være aktiv kulturell deltaker eller aktiv tilrettelegger og organisator, er viktige elementer både når det gjelder å utvikle og videreføre demokratiet, og for personlig dannelse og utvikling.

Folkeakademienes Landsforbund har følgende anbefalinger:

Styrk «den kulturelle grunnmuren» gjennom et lokalt kulturloft

Økonomiske virkemidler legger føringer for hvordan kulturlivet innrettes, organiseres og utvikler seg. Kulturutredningen dokumenterer at «Den kulturelle grunnmuren» i vesentlig grad ikke har fått del i verken statlige «Kulturloftmidler» eller i økningen av kommunale bevilgninger til «kulturfeltet». Resultatet er forfall.

Folkeakademienes Landsforbund støtter derfor utvalgets påpekning av behovet for egne stimulerings tiltak for å skape et nødvendig lokalt kulturloft. Det må til en målrettet, nasjonal og helhetlig satsing. Enten må det skapes handlingsrom for kommunene til å gjennomføre et slikt løft, eller så må nødvendige midler kanaliseres til «den kulturelle grunnmuren» på andre måter. Det bør vurderes om øremerking av midler, slik utvalget antyder nødvendigheten av, i alle fall på noen områder kan være en mulig løsning. En annen måte – som alt i dag fungerer – vil være å kanalisere midler gjennom det omfattende nettverket til de nasjonale kulturorganisasjonene.

Styrk de nasjonale kulturorganisasjonene – 1

Folkeakademienes Landsforbund er ansvarlig for om lag 3 500 kulturarrangementer årlig. Det er forbundets 10 distriktsorganisasjoner (driver en omfattende, profesjonell turnevirksomhet) og 120 lokale folkeakademier gjennom sitt brede medlemsnettverk med om lag 2 000 andre lokale frivillige organisasjoner og institusjoner som biblioteker, ungdomsklubber, sykehjem m.fl.- som står for dette. Nettopp «den lokale grunnmuren».

Basisøkonomien for denne aktiviteten er statlig støtte fra Norsk kulturråd som kanaliseres gjennom landsforbundet. Også andre kulturorganisasjoner har et profesjonelt apparat og nettverk gjennom tusenvis av lokallag. En økning av midlene til de nasjonale kulturorganisasjonene vil derfor effektivt komme den lokale grunnmuren til gode.

Styrk de nasjonale kulturorganisasjonene - 2

Styrk kunstnerne!

Kulturutredningen påpeker at kulturpolitikken må bidra til at alle har like muligheter til å prøve ut sine talenter som kunstere. Videre at virkemiddelbruken må styrkes slik at flere kunstnere kan leve av egne kommersielle inntekter.

De nasjonale kulturorganisasjonene er en stor ressurs med tanke på å få til dette.

Kulturorganisasjonene bruker kunstnere i mange sammenhenger, som instruktører, i utstillingssammenhenger og som Folkeakademiet – gjennom å bruke kunstnere som utøvere på våre flere tusen arrangementer.

Kulturorganisasjonene er således alt i dag betydelige arbeidsgivere for kunstnere,- både unge og eldre, etablerte og uetablerte.

Gjennom å styrke kulturorganisasjonene vil både kunstnernes muligheter til å prøve ut sine talenter og til å leve av eget arbeid, forbedres vesentlig.

Kulturelt medlemskap

Kulturorganisasjonene og institusjoner som eksempelvis biblioteket spiller en viktig rolle innen lokalt inkluderingsarbeid. Dette kan gjelde innvandrere, flyktninger og asylsøkere, men også andre underrepresenterte grupper.

Organisasjonene fremmer kunst og kulturuttrykk, driver opplæring av barn, unge, voksne og eldre, initierer skapertrang og kunstnerisk utfoldelse, skaper møteplasser, driver kulturhus, formidler og viderefører tradisjoner og bygger identitet. Organisasjonene gjør kultur tilgjengelig i hele landet og gir også de frivillige økt tilfredsstillelse ved at de får eierskap til aktivitetene.

I sin måte å arbeide på ivaretar de frivillige kulturorganisasjonene en rekke kvaliteter som verken det private eller det offentlige ivaretar på samme måte.

Rapporten fra mangfoldsåret i 2008 inneholder mange eksempler på at frivillige organisasjoner viser vei både når det gjelder inkludering i kulturlivet og som pådriver for økt samarbeid innen kultursektoren. Dette synliggjør viktigheten av en kulturpolitikk som både gir forutsigbare rammevilkår og rom for organisasjonenes måter å arbeide på.

Styrk innsatsen på opplæring

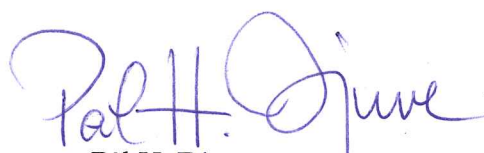
Folkeakademienes Landsforbund driver studievirksomhet gjennom Studieforbundet Næring og samfunn. Studievirksomheten spiller en viktig rolle i lokalt kulturarbeid. I de senere år er det dokumentert kraftig nedgang i offentlige tilskudd til studievirksomhet. Dette er ille både med tanke på den viktige rollen studievirksomhet har for opplæring innen organisasjonene og med tanke på den meget omfattende kunnskapsmengden som formidles og innlæres gjennom studievirksomhet. Folkeakademienes Landsforbund støtter utvalgets syn på at slik opplæring er en viktig del av den kulturelle grunnmuren og ber om at dette følges opp gjennom konkrete tiltak.

Folkeakademienes Landsforbund og Norsk kulturforum (NOKU)

Som medlem av NOKU vil landsforbundet understreke sin støtte også til NOKUs høringsuttalelse. Landsforbundet står fullt og helt bak denne.

Oslo 28. juni 2013

Karl-Inge Henriksen (sign.)
Landsstyreleder

Pål H. Djuve
Generalsekretær